

Allmän studieplan för forskarutbildning i välfärdsrätt (Welfare Law)

Studieplanen gäller för studerande, som avslutar utbildningen med doktorexamen och för studerande som avslutar utbildningen med licentiatexamen.

1 Utbildningens syfte och mål

Forskarutbildningen i välfärdsrätt syftar till att den studerande ska avlägga doktorexamen eller, som en etappavgång från utbildningen, licentiatexamen.

Målen för forskarutbildningen i välfärdsrätt utgörs såväl av för denna utbildning specifika mål som av de för svensk forskarutbildning gemensamma allmänna examensmålen. De specifika utbildningsmålen innebär att forskarutbildningen i välfärdsrätt är inriktad på rättens innehåll och funktion för att konstruera och upprätthålla ett välfärdssamhälle med respekt för grundläggande värden såsom rättssäkerhet, icke-diskriminering samt den enskildes integritet. Särskilt betonas förståelsen av välfärdsrätten som instrument för att skapa eller upprätthålla välfärd för såväl den enskilde som för olika grupper i samhället å ena sidan, och som ett beslutsinstrument i enskilda ärenden å den andra. Vidare ska utbildningen främja tvärvetenskapliga angreppssätt och användningen av varierade teorier och metoder.

Välfärdsrätt definieras i förhållande till begreppet välfärd och ämnesområdet är således inte begränsat till specifikt rättsområde. Genom kopplingen till välfärd och socialt arbete är forskningen inom välfärdsrätt i huvudsak tvärvetenskaplig. Detta innebär att välfärdsrättens teoretiska grund är i rättsvetenskap, samhällsvetenskap och humaniora. Forskningsmetoder hämtas från samtliga dessa vetenskapsfält. Ämnet avgränsas genom att dess frågeställningar utgår från kritiska perspektiv med anknytning till välfärdens rättsliga dimensioner inklusive mänskliga rättigheter. Centralt i ämnet är förståelsen av nationell och internationell rätt samt frågor om rättens innehåll och konsekvenser för samhälle och individ.

Efter avslutad utbildning ska den forskarstuderande vara väl förberedd för fortsatt vetenskaplig verksamhet. Detta innefattar även förmåga att presentera och sprida forskningsresultat inom och utanför akademien.

Examensmålen för doktorexamen respektive licentiatexamen delas i enlighet med Högskoleförordningen in i mål för kunskap och förståelse, för färdighet och förmåga, och för värderingsförmåga och förhållningssätt.

Kunskap och förståelse

Den forskarstuderande ska för *doktorexamen*

- visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet samt
- djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet, och
- visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Den forskarstuderande ska för *licentiatexamen*

- visa kunskap och förståelse inom forskningsområdet, inbegripet aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av detta samt fördjupad kunskap i vetenskaplig metodik i allmänhet och det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

Den forskarstuderande ska för *doktorsexamen*

- visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,
- med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt,
- visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap, och
- visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande.

Den forskarstuderande ska för *licentiatexamen*

- visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra ett begränsat forskningsarbete och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskaps-samhället och samhället i övrigt, och
- visa sådan färdighet som fordras för att självständigt delta i forsknings- och utvecklingsarbete och för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Den forskarstuderande ska för *doktorsexamen*

- visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar, och
- visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.

Den forskarstuderande ska för *licentiatexamen*

- visa förmåga att göra forskningsetiska bedömningar i sin egen forskning,
- visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

2 Antagningsvillkor

2.1 Grundläggande bestämmelser

För att bli antagen till forskarutbildningen krävs att sökanden har dels grundläggande behörighet, dels särskild behörighet enligt nedan. Vidare krävs att sökanden bedöms ha den förmåga i övrigt som behövs för att fullgöra utbildningen.

2.2 Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet att antas till forskarutbildningen i välfärdsrätt har den som har

- avlagt en examen på avancerad nivå i för forskningsområdet relevant ämne,
- fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller
- på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper

Om det finns särskilda skäl kan fakultetsstyrelsen för en enskild sökande medge undantag från kravet på grundläggande behörighet.

2.3 Särskild behörighet

Särskild behörighet har den som har

- 1) fullgjort kursfordringar om minst 30 högskolepoäng inom huvudområdet välfärdsrätt, eller i annat för forskningsområdet relevant ämne, på avancerad nivå eller förvärvat motsvarande kunskaper inom eller utom landet,
- 2) har genomfört ett självständigt arbete om minst 15 högskolepoäng på avancerad nivå inom relevant ämne.

2.4 Tillgodoräknande av tidigare studier

Grundutbildningskurser på avancerad nivå och som inte ingår i villkoren för särskild behörighet kan efter godkännande av examinator tillgodoräknas i forskarutbildningen inom kvoten för valfria kurser.

3 Antagning samt tilldelning av handledare

3.1 Ansökan

Antagningen sker till fyra års heltidsstudier som avslutas med doktorsexamen, där licentiatexamen efter två år kan vara en etapp. Om särskilda skäl finns kan antagning ske till enbart två års heltidsstudier, som avslutas med licentiatexamen. Ansökan om antagning till forskarutbildning i välfärdsrätt ställs till prefekten vid Institutionen för kultur och samhälle.

3.2 Antagningsbegränsning och urval

Till forskarutbildning i välfärdsrätt får endast antas det antal forskarstuderande som dels kan erbjudas godtagbara villkor i fråga om handledning och studievillkor i övrigt, dels har studiefinansiering.

Om antalet behöriga sökande överstiger antalet tillgängliga platser, ska urvalet grunda sig på graden av förmåga att tillgodogöra sig forskarutbildningen. Vid urvalet beaktas följande omständigheter:

- Studieresultat som visar kreativitet, mognad, förmåga till självständigt omdöme och kritisk analys. Särskild vikt läggs vid tidigare vetenskapligt arbete i form av uppsats eller annan vetenskaplig produktion, samt visad förmåga och förutsättningar att arbeta tvärvetenskapligt.
- Speciella kunskaper och erfarenheter hos den sökande, till exempel yrkesverksamhet, som kan vara av betydelse för att tillgodogöra sig forskarutbildningen.

Urvalet görs utifrån:

- dokumenterat och av den studerande själv återopat material, såsom självständiga studiearbeten och intyg om yrkesverksamhet samt
- intervjuer med de sökande.

Vid urvalet tas hänsyn till såväl sökandes kompetens som kompetensområdena för de till ämnet välfärdsrätt knutna möjliga handledarna.

3.3 Beslut om antagning och tilldelning av handledare

Beslut om antagning till forskarutbildning i välfärdsrätt fattas av styrelsen för Institutionen för kultur och samhälle (IKOS). Den studerande tilldelas, i anslutning till beslutet om antagning till forskarutbildningen i välfärdsrätt, en huvudhandledare, samt en eller flera biträdande handledare, genom beslut av styrelsen för IKOS. Huvudhandledare, som utses i samråd med den studerande, ska vara professor eller docent med anställning vid Linköpings universitet och ska ha genomgått forskarhandledarutbildning. Senare under utbildningens gång kan styrelsen utse ytterligare handledare så att den studerande kan erhålla en kvalitativt fullgod handledning avseende såväl vetenskaplig metod som ämnesteorier av särskild relevans för avhandlingsarbetet. En forskarstuderande som begär det ska få byta handledare. Ny handledare utses av institutionsstyrelsen.

4 Utbildningens utformning

4.1 Allmänt

Utbildningen för doktorsexamen i välfärdsrätt omfattar 240 högskolepoäng och består av kurser om sammanlagt 60 högskolepoäng och en avhandling om 180 högskolepoäng. Som en etapp i forskarutbildningen kan den studerande välja att avlägga licentiatexamen omfattande 120 högskolepoäng, varav kurser om sammanlagt 30 högskolepoäng och en vetenskaplig uppsats om 90 högskolepoäng.

Den studerande bör påbörja sitt vetenskapliga arbete redan under första årets studier och således bedriva forskningsarbete parallellt med kursbundna studier.

4.2 Kurser

Kursdelen består av obligatoriska och valbara kurser. I doktorsexamen ingår kurser om 60 högskolepoäng, varav 45 hp är obligatoriska. I licentiatexamen ingår kurser om 30 högskolepoäng, varav 22,5 hp är obligatoriska. I kursdelen sker kunskapskontrollen företrädesvis i form av skriftlig redovisning av individuella fördjupningsuppgifter, som i regel seminariebehandlas.

Obligatoriska kurser med följande innehåll:

- juridisk och samhällsvetenskaplig forskningsmetod, inklusive forskningsetik
- vetenskapsteori, inklusive forskningsetik
- välfärdsrätt

Ovan nämnda kursinnehåll är obligatoriskt för såväl licentiat- som doktorsexamen.

Forskarstuderande som undervisar ska genomgå kurs i högskolepedagogik.

Valbara kurser

De valbara kurserna syftar till att den forskarstuderande ska tillägna sig fördjupade ämnes- och metodkunskaper av relevans för dennes forskningsarbete. Den forskarstuderande väljer i samråd med huvudhandledaren vilka kurser som ska ingå i den individuella studieplanen. Kurser kan väljas från institutionens utbud, men även bland kurser som anordnas av andra institutioner, såväl inom som utom Linköpings universitet. Valbara kurser omfattar såväl kurser som ges återkommande som individuella läskurser.

4.3 Närmare information

Närmare information om kurserna, deras innehåll och omfattning samt kurslitteratur lämnas av Institutionen för kultur och samhälle.

4.4 Avhandling för doktorsexamen

För doktorsexamen ska den forskarstuderande författa en vetenskaplig avhandling, vars omfattning motsvarar 180 högskolepoäng. Avhandlingen kan antingen utformas som ett sammanhängande vetenskapligt arbete, en monografi, eller som en sammanläggningsavhandling. En sammanläggningsavhandling bör i normalfallet innehålla fyra artiklar samt en sammanläggningsdel (kappa). Artiklarna ska ha en kvalitet som bedöms tillräcklig för att de ska kunna antas för publicering. Minst två av dem ska vara antagna för publicering i en refereebedomd tidskrift eller i en refereebedomd antologi.

Om avhandlingen/upsatserna/artiklarna är skrivna gemensamt av två eller flera personer, ska det klart framgå vad som utgör respektive författares egen del av arbetet.

Den forskarstuderande ska presentera och redovisa hur avhandlingsarbetet fortskrider vid minst fyra seminarietillfällen:

- då färdig avhandlingsplan föreligger (PM-seminarium)
- då 30 % av forskarutbildningen genomförts (30 % seminarium)
- då 60 % av forskarutbildningen genomförts (60 % seminarium)
- då avhandlingsmanuskript föreligger i sin helhet, 3-6 månader före beräknad disputationstid. Extern opponent bör anlitas (slutseminarium).

Avhandlingen ska försvaras vid en offentlig disputation. Regler om förfarandet vid disputation finns i högskoleförordningen, vartill kommer lokala tillämpningsbestämmelser som fastställs av universitetsstyrelsen och av filosofiska fakultetsstyrelsen.

4.5 Uppsats för licentiatexamen

För licentiatexamen ska den forskarstuderande författa ett vetenskapligt arbete vars omfattning motsvarar 90 högskolepoäng. Uppsatsen ska baseras på ett självständigt forskningsarbete och utgöra ett prov på den studerandes förmåga att använda sig av vetenskaplig metod och att presentera problem och analyser på ett stringent och ändamålsenligt sätt. Uppsatsen kan, såsom doktorsavhandlingen, utformas som en monografi eller som ett sammanläggningsarbete. Uppsatsen ska försvaras vid ett offentligt seminarium. Filosofiska fakultetsstyrelsen beslutar om de närmare formerna för den vetenskapliga uppsatsens framläggande.

5 Utbildningens uppläggning

5.1 Individuell studieplan

Snarast möjligt efter det att en studerande antagits till forskarutbildningen, ska huvudhandledaren och andra handledare tillsammans med den forskarstuderande upprätta en individuell studieplan, i vilken anges vilka kurser som ska ingå i utbildningen och vilken tidplan som ska gälla för kurser och avhandlingsarbete. Det närmaste årets arbete ska preciseras och en preliminär plan för det fortsatta arbetet upprättas. Den forskarstuderande och handledarna ska skriftligen intyga att de tagit del av den individuella studieplanen och de ändringar som gjorts i denna, i förhållande till närmast föregående version. Kopia av planen ska tillställas prefekten, som fastställer den individuella studieplanen.

Studieplanen ska följas upp, minst en gång per år, av handledarna och den forskarstuderande och vid behov successivt revideras eller preciseras. Huvudhandledaren ansvarar för att studieplanen upprättas och följs upp.

5.2 Undervisning

Undervisningen inom ramen för forskarutbildningen i välfärdsrätt ges i form av seminarier och handledning. Dessutom anordnas högre seminarier, vid vilka ämnesrådets seniora forskare, forskarstuderande, övriga lärare m.fl. samt vetenskapliga gäster presenterar och diskuterar vetenskapliga arbeten. De forskarstuderande ska delta aktivt i det högre seminariet genom att

lägga fram egna avhandlingsavsnitt, uppsatser och artiklar samt genom att aktivt delta i diskussioner kring andra forskares och forskarstuderandes arbeten. Den studerande kan ges möjlighet att delta i undervisning och kunskapsprov vid annan fakultet eller annat lärosäte. Det ankommer på den forskarstuderandes handledare att understödja den forskarstuderandes deltagande i internationella kurser och konferenser.

5.3Handledning

Den forskarstuderande har rätt till handledning under utbildningen så länge inte rektor har beslutat om annat. Huvudhandledaren ska ge den forskarstuderande råd och anvisningar vid planeringen av forskarutbildningen. Valet av ämne för avhandlingen ska ske i samråd mellan den forskarstuderande och huvudhandledaren. Huvudhandledare och biträdande handledare ska bistå den forskarstuderande med råd ifråga om avhandlingsarbetets inriktning, omfattning och genomförande.

6. Examination

Prov på kurser anordnas under eller i anslutning till kurserna. Proven sker muntligen och/eller skriftligen i enlighet med examinatorns närmare anvisningar. Proven bedöms med något av betygen godkänd eller underkänd. Huvudansvarig handledare är examinator för kurser där särskild examinator ej förordnats.

Doktorsavhandling bedöms av en betygsnämnd i enlighet med regler i högskoleförordningen, vartill kommer lokala tillämpningsbestämmelser som fastställs av universitetsstyrelsen och av filosofiska fakultetsstyrelsen. Avhandlingen ska bedömas med något av betygen godkänd eller underkänd.

Filosofiska fakultetsstyrelsen beslutar om de närmare formerna för licentiatuppsatsens framläggande. Licentiatuppsatsen ska bedömas med något av betygen godkänd eller underkänd.

Examensbevis avseende godkänd doktorsexamen eller licentiatexamen i välfärdsrätt utfärdas om samtliga krav enligt föreliggande studieplan är uppfyllda. Doktorsexamen i välfärdsrätt utfärdas som juris eller filosofie doktorsexamen. Licentiatexamen i välfärdsrätt utfärdas som juris eller filosofie licentiatexamen.